

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 15127/2024-M_OdiSVKE

Číslo záznamu: 38808/2024

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY BREZNO

Na základe poverenia č. 41/2024/OIVSPODaSK zo dňa 23. 01. 2024 vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) - nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratеле a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“), a to v rozsahu plnenia POVINNOSTI pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z.:

NAVŠTEVOVAŤ DIEŤA V ZARIADENÍ NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU NAJMEŇ RAZ ZA ŠEŠT MESAICOV ZA ÚČELOM SLEDOVANIA PSYCHICKÉHO VÝVINU, FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, Rázusova 40, 977 01 Brezno, IČO: 30794536 (ďalej len „dozorovaný subjekt“ alebo „úrad“).

Dozor začal dňa 26. 01. 2024 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 01. 2023 do 26. 01. 2024.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV v rozsahu zameranom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu DETÍ UMIESTNENÝCH V ZARIADENIACH NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU (podľa ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie), keď podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie evidenciu detí tu umiestnených (8 maloletých detí):

- [redacted] (ďalej len [redacted])
- [redacted] (ďalej len [redacted])
- [redacted] (ďalej len [redacted])
- [redacted] (ďalej len [redacted])
- [redacted] (ďalej len [redacted])
- [redacted] (ďalej len [redacted])

1. Spisová dokumentácia č. [redacted]
2. Spisová dokumentácia č. [redacted]
3. Spisová dokumentácia č. [redacted]
4. Spisová dokumentácia č. [redacted]
5. Spisová dokumentácia č. [redacted]
6. Spisová dokumentácia č. [redacted]

... [redacted] (ďalej len, [redacted]) a
... [redacted] (ďalej len, [redacted]).

7. [redacted]
8. [redacted]

ZISTENÉ NEDOSTATKY

DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE DOZOROVANÝ SUBJEKT SI NESPLNIL POVINNOSŤ

PODĽA USTANOVENIA § 32 ods. 3 ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán SPODaSK“) v spolupráci so (okrem iných) zariadením na výkon rozhodnutia súdu, vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

Zariadením na výkon rozhodnutia súdu *vis a vis* vyššie uvedená povinnosť orgánu SPODaSK je centrum pre deti a rodiny, diagnostické centrum, liečebno-výchovné sanatórium a reedukačné centrum (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“).

Zákon súčasne určuje účel takejto návštevy resp. *sensu largo* navštevovania dieťaťa, keďže platná právna úprava v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určuje povinnosť dieťa navštevovať, teda berúc do úvahy teleologický výklad významu slova či slovného spojenia, nielen navštíviť, čo by (v rozpore s úpravou sociálnoprávnej ochrany detí ako celku reglementujúceho práva, povinnosti a i vzájomné vzťahy a súvislosti) akoby určovalo „iba“ povinnosť „jednorázovú“ - dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu orgánom SPODaSK navštíviť. Týmto účelom je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Právna úprava teda určuje konkrétnu činnosť, ako aj jej obsah – povinnosť orgánu SPODaSK konať za špecifikovaným účelom. Vyplýva to i z významu samotného slova návšteva, či navštevovať, ako príchodu niekam – na určité miesto, či k niekomu, s cieľom zostať tam po istý čas alebo sa na niečom zúčastniť. Sledovaním vývinu dieťaťa je potom nutne vnímanie a i zaznamenanie rôznych vonkajších alebo vnútorných okolností, procesov a determinantov telesného, rozumového a citového vývoja dieťaťa, na základe ktorých následne orgán SPODaSK uspôsobuje výkon relevantných opatrení vo svojej pôsobnosti, či je v interakcii s inými príslušnými orgánmi verejnej správy alebo v neposlednom rade s rodinou dieťaťa.

Zákon č. 305/2005 Z. z. tiež určuje orgánu SPODaSK minimálnu frekvenciu realizácie tejto povinnosti (najmenej raz za šesť mesiacov). Ide teda celkom zjavne o stanovenie minimálnej zákonnej požiadavky na realizáciu povinnosti a nie určenie konkrétneho časového úseku. Z takto koncipovanej právnej úpravy teda vyplýva dôraz, či preferencia zákonodarcu smerom k individualizácii realizácie povinnosti (navštevovania dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu), ktorá je „iba“ podľa platnej právnej úpravy „ohraničená“ určením takej (doplňujúcej) zákonnej povinnosti, že k realizácii povinnosti „navštevovať“ musí dôjsť orgánom SPODaSK aspoň raz za 6 mesiacov. Zákon č. 305/2005 Z. z. súčasne nikde neurčuje výnimky z realizácie tejto povinnosti (objektívne ani subjektívne), či alternatívy jej realizácie. Zákon č. 305/2005 Z. z. taktiež nijako nelimituje orgán SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení i častejšie ako „raz za šesť mesiacov“. Obdobne však ani ďalšia súvisiaca právna úprava (osobitne v oblasti školstva) neobsahuje ustanovenia, ktoré by do tejto povinnosti a súčasne oprávnenia orgánu SPODaSK vstupovali.

Z uvedeného vyplýva, že navštevovanie dieťaťa v zariadení má byť zo strany orgánu SPODaSK vopred plánované - na základe plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a súčasťou tohto plánu ako aj samotného plánovania musí byť sledovanie vývinu dieťaťa. Plán potom má obsahovať plánovanú aktivitu, opatrenie a samotnú úlohu navštevovať dieťa v zariadení, s konkrétnym termínom/termínmi plnenia, pričom tento termín musí byť nutne stanovený v súlade s aktuálnymi a individuálnymi potrebami dieťaťa – ale najmenej však raz za šesť mesiacov. Frekvencia plnenia povinnosti orgánu SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení sa teda v prvom rade odvíja od plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a musí byť jeho súčasťou.

ODŮVODNENIE NEDOSTATKOV ZISTENÝCH DOZOROM

Z dokumentácie 8 maloletých detí umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu – reedukačných centrách a diagnostických centrách, poskytnutej dozorovaným subjektom ISV vyplynulo, že povinnosť navštevovať dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. si úrad nesplnil voči 4 maloletým deťom.

1. V prípade [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra Trstín [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu výchovných problémov, nerešpektovania autorít a agresívneho správania k vychovávateľom v centre pre deti a rodiny, keď [REDAKOVANÉ] úrad navštívil v tomto zariadení dňa [REDAKOVANÉ] a následne až [REDAKOVANÉ] teda medzi návštevami uplynulo obdobie viac ako 6 mesiacov.
2. V prípade [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra Čereňany [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu krádeže alkoholu, poškodenia cudzej veci a prečinu výtržníctva, nakoľko posledná návšteva sa realizovala dňa [REDAKOVANÉ] pričom od predchádzajúcej návštevy konanej dňa [REDAKOVANÉ] uplynulo obdobie viac ako 6 mesiacov.
3. V prípade [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra Čereňany [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu dopúšťania sa krádeži a poškodzovania cudzej veci, nakoľko posledná návšteva sa realizovala dňa [REDAKOVANÉ] pričom od predchádzajúcej návštevy konanej dňa [REDAKOVANÉ] uplynulo obdobie viac ako 6 mesiacov. Záznamy z oboch vykonaných návštev v zariadení úrad eviduje v IS DMS ako „Potvrdenie o návšteve v zariadení“, bez vykonaného rozhovoru s dieťaťom, pričom v záznamoch uvádza: „týmto zároveň potvrdzujeme, že bol pracovníkmi úradu s maloletým dieťaťom vykonaný rozhovor“.
4. V prípade [REDAKOVANÉ] do Diagnostického centra Bratislava, Slovinská [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu zabezpečenia odbornej diagnostiky a [REDAKOVANÉ] pobyt bol ukončený dňa [REDAKOVANÉ] úrad dieťa v zariadení nenavštívil ani raz.

Zamestnanci ISV si súčasne v týchto identifikovaných prípadoch detí, kde si úrad nesplnil povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov, vyžiadali od zodpovedných zamestnancov informáciu - vyjadrenie o dôvodoch takéhoto postupu (podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o kontrole v štátnej správe). Z poskytnutých odpovedí však nevyplýva žiadna taká skutočnosť, ktorá by ISV naznačovala možnosť alebo potrebu zvažovania pri hodnotení splnenia si zákonnej povinnosti podľa predmetu poverenia na výkon dozoru, či teda k jej splneniu zo strany úradu došlo alebo nedošlo. Úrad uviedol ako dôvod takéhoto postupu nebalosť manažérov prípadovej sociálnej práce a nedôsledné sledovanie termínov návštev v zariadení. V prípade [REDAKOVANÉ] kedy úrad zaevidoval do spisovej dokumentácie dieťaťa záznam v ktorom sa odvoláva na vykonaný rozhovor, ten ale v IS DMS neeviduje, ISV nebolo zo strany úradu doručené vyjadrenie.

BEZ ZISTENIA NEDOSTATKOV

U ostatných (4) maloletých detí umiestnených v zariadení na výkon rozhodnutia súdu si úrad splnil povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. u (2) maloletých detí a v prípade (2) maloletých detí, tieto sú umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu menej ako 6 mesiacov odo dňa začatia tohto dozoru.

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Košiciach dňa ..... 29. 2. 2024 .....

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

